

■ **Binfeld-stipendiet** • Forskning om förintelseöverlevnas barn belönas

Thomas Johansson (till vänster) och Christer Mattsson, forskare vid Göteborgs universitet tilldelas årets stipendium av Micael Binfelds stiftelse till minne av Förtälsten. FOTO: JOEY ABRAIT

Djupdyker i känsligt ämne

För första gången delar Micael Binfelds stiftelse till minne av Förtälsten ut stipendier till forskare. Thomas Johansson och Christer Mattsson får 400 000 kronor för projekt om hur Förtälstens påverkat andra och tredje generationers överlevande.

Micael Binfelds stiftelse har sedan 2015 delat ut stipendier till kulturella projekt som arbetar med att sprida kunskap om Förtälsten. Årets stipendier går till två forskare i Göteborg, Christer Mattsson som är föreståndare vid Segerstedtinstitutet och Thomas Johansson, professor i pedagogik.

I sin tidigare forskning har Christer Mattssons forskerter på radikaliseringsprocesser till våldsbekämpning och mot-"

verka dessa. Han är även grundare av Toleransprojektet, en pedagogisk modell för att främja samexistens genom att undervisa och lära av Förtälsten. Modellen används i flera svenska kommuner och skolor.

Thomas Johansson är legitimerad psykolog och psykoterapeut och har bland annat forskat om våld i skolan samt exitprocesser från nynazistiska rörelser.

Stipendiet duon nu fått ska utnyttas i två vetenskapliga artiklar och därefter en populärvetenskaplig bok.

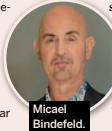
"Det finns nästan ingen forskning som bara fokuserar på den här gruppens uppväxt i familjer där man medvetet eller omedvetet valt att radera sin judiska härkomst", säger Thomas Johansson.

Projektet går ut på att intervjuva andra och tredje generationens överlevande som av-

KÄNDISTÅT STYRELSE

■ Micael Binfelds stiftelse till minne av Förtälsten delar ut stipendier till kulturella projekt som har en vilja att berätta Förtälstens historier för nya generationer. I år delas stipendiet ut för tionde året.

■ Styrelsen finns många namnkunniga personer, som Norstedts ordförande Ewa Schwartz Grimaldi, Stiftelsens Expos vd Daniel Poohl, Petra Mårsluis, överintendent Forum för levande historia, Enter Fonders vd Henrik Lindquist, Advokatsamfundets generalsekreterare Mia Edwall Insulander och Ulrika Knutson, ordförande Svenska kommittén mot antisemitism.

Micael Binfeld.

olika skäl och i olika grad har fått sin judiska identitet stympad, förklarar Christer Mattsson:

"Den första generationen har gjort val som innebär att deras judiska identitet inte förs vidare till barn och barnbarn."

Före, under och efter kriget kom någonstans runt 27 000 judiska flyktingar till Sverige. Hur många av dem som blev kvar är det ingen som vet, enligt Christer Mattsson.

"Att nyta i det här och att hitta de här personerna har varit ett detektivarbete eftersom många har dolt identitet. Vi hoppas nu att fler ska kontakta oss så att de kan berättas sin historia. Allt material pseudonymiserat", säger han.

Forskarna har som mål att intervjua ett tretio-tal perso-

TIDIGARE STIPENDIATER

- Dokumentärfilmaren Johan Palmgren (2023)
- Programchefen på Voksensan, Anna Florén (2022)
- Forskaren och arkeologen Daniel Leviathan (2023)
- Koreografen och regissören Alexander Ekman (2020)
- Författarna Natalie Verstandig och Anders Rydell (2019)
- Fotografen Mikael Jansson (2018)
- Kompositören Jakob Mühlrad (2017)

Johan Palmgren.

- Adina Krantz och Nadine Gerson, grundare av föreningen Zikaron (2016)
- Skådespelaren Sara Sommerfeld, producenten Johan Romlin och fotografen Örjan Henriksson (2015)

Nadine Gerson och Adina Krantz.

- Den 27 januari är den internationella minnesdagen för Förtälstens offer – samma datum som förintelse-lägrer Auschwitz-Birkenau befriades 1945.

It-attacken gör biobesöket krångligare

På fredagen har Oscarsnominerade "Poor things" och fyra andra filmer biopremiär, men sedan hackerattacken mot it-leverantören Tieto Ery går det inte att boka biljetter via den största biobijoukedjans hemsida.

Den ryska it-attacken mot det finska it-serviceföretaget Tieto Ery har drabbat flera svenska organisationer och företag. Bland annat slogs Filmstadens bokningsystem ut och sedan i lördags har det inte gått att boka biljetter via företagets hemsida. Vanligtvis köper biobesökarna biljetterna i förväg genom Filmstadens app eller hemsida, men för den som vill

gå på bio i helgen får man ta till det gamla hederliga sättet. "Biljetterna kan man köpa på plats på biograferna. Det är bra om man kommer i god tid innan filmen börjar då det finns risk för köbildning. All information finns fortfarande på webben så där kan man fortfarande vända sig för att se om det kommer några nyheter om läget eller för att se när filmer börjar", säger Helena Eklund, marknadsdirektör på Filmstad.

Under helgerna har biograferna runt om i landet mest inte gått att besöka. Helgens biobesök kommer att bli anorlunda för biobesökarna. "Besökare köper på plats och betalar med Swish. Det är bara med Swish man kan

FILMPREMIÄRER 26/1

Emma Stone har huvudrollen i "Poor things". FOTO: AP

- Poor things
- 24 timmar i New York
- The old oak
- Carnifex
- Smurfarna har fest

betala och det kan vara bra att veta. Det finns mycket folk på plats på biograferna som tar hand om våra gäster", säger Helena Eklund.

Ännu finns det inga tydliga prognoser på när problemat är löst.

"Vi har en förhoppning att helgen inte ska vara påverkad på samma sätt och att det ska lösa sig under morgondagen, men det finns det som sagt inga garantier för."

Hur mycket har Filmstadens förlorat på it-attacken?

"Det är svårt att säga just nu. Vi har inte haft fokus på det, utan lagt allt vårt fokus på hur vi ska lösa att gäster ska kunna komma till oss och se till att det blir så bra för dem som möjligt. Det andra kvarstår att analysera", säger Helena Eklund.

THEA VIKSTRÖM

SUDOKU

	2	5	1	4				
	3							2
	1	4		6				
							3	7
							8	
	9		5					
			9	7				1
4				1	3			
				8				

Rutorna ska fyllas i så att varje rad, vagnrätt och lodrätt, och varje 3x3-ruta, innehåller siffrorna 1-9 utan att någon siffra förekommer två gånger. Lösning finns på sista sidan i dagens tidning.